

A MUNKKA

Masaryk.

A multkoriban Benesnek, Csehszlovákia külügyminiszterének portréját mutattam be a hasábozon. A leplet akartam levenni a hirhedt hőnek maszkirozott arcáról s a misztikumus felleget eloszlatni a könnyen hívő lelkekről. Nem kevesebb legenda és misztikum fonódik Masaryk neve köré sem s jónak gondoltam a csehek e másik erősségét is közelről bemutatni.

Masaryk Tamás ma tul jár a 75 esztendőn s amint mondani szokták „jól bírja magát!” Ezer rántól éktelen, borostás arcán alaposan végigszántott az idő, de benne embe- rere talált. Egyelőre nem bírta le- gyümrni e kemény materiából való férfit s ő maga is a megszerzett földi jólét minden elgondolható kényelmét felhasználja, hogy ez a harc az idő vasfoga ellen még egy jóideig eredményes legyen! Legutóbb is az el- orzolt magyar Felvidék egyik gyön- gyében, Jenő főherceg kistapolcsányi elkommunizált kastélyában nyaral és üdül, a magyar ósok szobraival, ké- peivel, magyar vonatkozású dicsősé- gek emlékeivel telt termekben grasz- szál az elnök ur és írja az emléki- ratait. Nem alterálja az, hogy vad- idegen a környezet, amelybe galádul belelopta magát, hogy álnok szinek- kel pompázik a vidék, melyet mint a csehek erendendő birtokát hazudja maga köré! Oh, mindez nem alter-álja a józú őreget, ő már nyugodtan hever babérain s írja emlékiratait!.

Ezek az emlékiratok valóban igen érdekeseknek bizonyulnak majd, különösen pedig akkor, ha valóban a cseh lapok által világáig kürtölt objektivitással írja meg őket gazdá-juk. Mert Masaryk élete valóban re- gényes!

Atya kocsis volt s az anyja szolgálóleány. A fiu pedig ma már a legnagyobb politikai méltóság s a ragyogó és körülrajongott arisztokra- tálja! A kocsis alacsony putrijából

a Hradcsin százeblakos, perzsasző- nyeges, diszorséges palotájáig igen nagy az út, de határozottan elismer-ésre méltó, hogy a saját embersé- géből s később a saját fondorlatai révén biztosította magának ezt az utat Masaryk.

Gyermekkora a fentiekből ér- hetőleg nem volt rózsás! Nékülö- zések és kinlódások, száraz kenyér és pofonok között hanyódott ez az élet sokáig. Az elemiskolás fiúból kovácsinasnak állt be Masaryk, hogy a nehezen elsajálítható tudományok helyett a kéz munkása legyen. De sorsa nem hagyta a kalapács mellett. Tizenöt éves korában beiratták a gim- názium első osztályába, hol fáva és éhezve bár, de tanulmányai során mindinkább kivilágosodtak nagy cél- jai. Kikerülve a gimnázium padjai közül, megtanult franciául, oroszul, angolul s idegenből fordított cikkei- nek honoráriumából tengette sokáig életét. A nagyonalulról felfelé történő emberben, természetesen gyorsan és szívesen fejlődik ki a szocializ- mus iránti megértés s irodalmi mun- kásságát is társadalomfilozofiai mű- veinek szocialista megvilágítására szentelte. Ezen műveivel határozot- tan megérdemelt feltűnést kellett. Ezekkel érdemelte ki talán, hogy aránylag fiatalon 1882-ben, a prágai egyetemen tanárrá választották.

Innen kezdve már egyenesen szövik felfelé e a regényes pálya, melynek végállomása a köztársaság elnöki méltósága volt.

A csehek hihetetlenül erős so- viniszta érzése az, ami ezek után jel- lemzi. Minden eszközt, legyen az legális, vagy illegális, egyaránt fel- használ arra, hogy vele fajtájának ügyén lendítsen! Határozott politi- kai tudását úgy érvényesíti, hogy éket verjen Ausztria és Csehország közé, de azért a legtalpnyalóbb „holtig hü cseh”-nek mutatkozik az udvarral szemben; s a köztudomá- sulag „igen éleseszü” Habsburg két- fejű-sas csak akkor látott át a szí-

tán, mikor a háboru alatt nyakára illesztett kötéiben a „hü cseh”-et ismerte fel legádázabb fojtogatója- ként!

De már akkor késő volt!

Masaryk a háborut nem hazá- jából nézte végig, hanem a Nagy- Antant udvarából, ahol egyik leg- erősebb támazsa és besugója volt a francia militarizmusnak. Érezte, tudta hogy a nemzetiségi fekélyeket fa- kasztató központi hatalmak csak alulmaradhatnak ebben a harcban s ezt a holtbiztos alulmaradást igye- kezett Masaryk minél alaposabbá tenni! 1916 őszén, tehát a háboru befejezése előtt két teljes esztendő- vel a csehek a francia nagyvezérkar- nál már régen, mint antant csapatok szerepeltek s 1917 tavaszán, amidőn az orosz forradalom kitört, Masaryk lépi át az elsők között az orosz ha- tárokat, hogy a foglyul esett „halálig hü” csehekből légiókat toborozzon Ausztria-Magyarország ellen!

Ez a hazaáruló terve sikerült is s azóta a keblünkön hízalt cseh kigyó kívülről is, belülről is mardo- sított, hogy halálthozó fullánkját min- nel mélyebbre plántálja a monarchia szívébe!

1917 tavaszán már véglegesen elvult intézve a Monarchia sorsa!

Csupán agonizált ezentul a ki- vül-belül jól előkészített forradalomig.

A határok megnyirbálva, or- szágrészek elosztva, kinevezések elő- készítve ott feküdtek a francia mili- tarizmus tarsolyában! Masarykra csak egy ut várt, a „dicsőséges” bevonulás utja a prágai Hradcsinba!

A partot ért örög azonban még most sem pihent. A pokolbeli Plu- tónak tudván magát a vad militaris- tából egyszerre pacifistává maszki- rozódott át! Biztos bársonyszékén megülve, diadalittasan sem vesztette el a fejét s a további bizonytalan harc helyett, már most a békét hir- deti kézzel-lábbal!

Békét! Békét kiált, mert hátha fel-

szabadul valahol a lenyügözött harag s elsőpri Masarykékat!.. Békét, mely alatt busásan lehet gyümölcsöztetni a fondorlatok tőkétjét! „Az elszakított”, „cseh”-nek kikialított részek maguk- hoz sem térnek s máris erős láncok, acélos békók hurkolják lelküket ke- resztül-kasul!

Nem tudom benne lesz-e az emlékiratban, a fondorlatos öreg, neki jöléső, de a mi szívünket marcangoló kaján kacagása?

Kaján kacagás — a jólvégzett munka felett!

De ha benne is lesz megérde- meljük!..

... Mi pedig csak játszuk to- vábba is! Tépjük, marcangoljuk egymást, mintha misem történt volna. Belső testvérharcokban pocskolódik el megmaradt örök s nem gondo- lunk semmire!

Magyar átok, amely nem tud tanulni a saját kárán sem, mikor pusztul el már örökre!

— P. Gy. —

Az acélgári dalárda házi hangversenye.

Az országos dalversenyre való elő- készületek szinte főpróbának lehetne nevezni az acélgári olvasdókör disztermében megtartott hangversenyt, mely tulajdon- képen két célt szolgált, először, hogy ot- hon csládias körben mutassa meg mit végzett, mennyire készült a dalárda, más- sodsor hogy megnyissa az otthoniak ér- szényét a nagy kirándulás költségeinek fedezésére.

A soproni utunk bizony csak a leg- szükségesebbeket számítva 24 millióba kerül ugy, hogy az esbethez szükséges- ket is beleveve talán a 28 milliót is meg- haladja.

Reméljük, ezen összeg jó részét sa- ját örökből összegyűjtjük, a többi — az acélgári és városi közönségünk műpa- rólásában bízva — majd csak keigészül.

Az anyagiakról a művészeti részre áttérve, a mult szombati hangverseny bi- rálatában ösztönten megvalljuk tartozko- dók leszünk. Tartozkodók annyiban, hogy a dicsréttel egyelőre takarékoskodunk nehogy, a mi különben derék dalosaink el-

VERSEK.

Írta: Fekete Alfréd. —

ÁLMODÁS.

A képzelet hó- papirján szinezek most képeket, Vadvirágos illatokat, csalfa árnyat, fényeket. Mintha himes napsugárban öltözködne életem, minden, csöppnyi villanása himnuszokat énekel.

Elvirágozott régi álmok most uj létre feslenek s lelkem a nagy emlék-réten kéjjel bolyong, megremeg. Megjelenés te sivar életem tenger-színű sugara, mintha szívem rejtékében szírom-eső hullana.

Aranyhajad sátra légyan szví körü arcomat s mind az eol-hárfa hurja, mélyen zengő hangot ad. Lelkéd lelkeim avult ölen szentelt oltár-lángot szit, illatozva ég a tömjén ... s én őrzöm emlékeid.

CSALÓDÁS.

Keserü méreg lágy, édes méz után, Rideg halálkéz, mely orvul megöl. Nem tetet öl, csak lelket, álmot, vágat, Mit balgán ápolsz virágként s rejtve.

S amit megöl, örökre eltemessed, Mert bármi szépség emel ujra fel Harmóniákat keltve énségemben, A sirban nyugvó nem tér vissza már!

Zord fagy üli meg kilángolt világod S ha fölbug benned olykor még a dal, Sápadt, erőtlen sivatagi nóta Melyből a Végnek jeges szele zug.

Csak néha, mikor elcsitul a kinald. Akkor jár vissza kísértet gyanánt, S akkor megnöve mérhetetlen nagyra Ráfeszlik lelkedre az Emlékezés ...

Akció az egész világon a bolsevik veszedelem ellen

Minden kormánynak kötelessége az együttes akció megindítását megbeszelnie. Ezen adatok birtokában köteles minden államnak összes erejével a Komintern hatalom ellen fellépni, mert ezen utóbbi veszélyeztetni minden állam belső bizton-

ságát, külső biztonságát, gazdasági jólétét, államjogi alapelveit, a magánjog és a társadalmi erkölcs alapelveit, a szomszédokkal való jóviszonyt, a nemzetközi békét, tehát mindazt, amit minden kormányának kötelessége első sorban is meg- védeni. —

Az a kormány, amelyik ezen leglé- nyegesebb kötelességét nem teljesíti, az államot gyors romlásba viszi.

A modern állam és a III. Internaci- onálé között soha át nem haladható oly szakadék van, hogy késhegyig menő har- cot kénytelenek egymással folytatni. — Egyiknek a kettő közül el kell pusztul- nia. Ennek megerősítésére nem kell más felhozni, mint Lenin, aki győzelmeinek hajnalán Oroszországba kijelentette: pusztulás vár ránk, ha a forradalom a legkö- zlebbi időben nem győzedelmeskedik a többi államokban is.

Igy azután megérthető a III. Internaci- onálé örüsi és állandó fáradozása a vilá- gforradalomsítása körül. Megérthető továbbá az is, hogy ezen cél elérésére, valamint a vörös hadseregnek fenntartá- sára, — dacára a nagy gazdasági nyom- orságnak, — Oroszországban oly nagy ösz- szegetek adnak ki. És ezt nemcsak azért teszi, hogy alspitójának szellemében cse- lekedjék, hanem azért is mert veszedel- mes élelétással a helyzet mibenlétét fel- ismeri, továbbá ismeri azt a halálos anta- gonizmust, amely között a III. Internaci- onálé és a modern államok között fennáll.

A modern államnak tehát a legfon- tosbab kötelessége ezen igazságot felis- merni és azonnal a III. Internacionálé el- len a győzedelmes harcot megkezdeni.

Azokban ezen harc, amelynek minél előbb a III Internacionálé megsemmisítésére kell vezetni, csak akkor lesz győzedelmes, ha nemzetközi alapon lesz megszervezve.

Az ellenfél lényegénél, mentalitásá- nál és szervezeténél fogva — nemzetközi — A világforradalom az, amire az összes ál- lamokban törekszik. Joggal mondták a Komintern végrehajtó bizottságára, hogy az a világforradalom vezérkara.

Mintthogy a Komintern nagy szerve- zeti nemzetközi alapon vannak beren- dezve, ennél fogva hatalmában áll internaci- onális erejét (ügynökök, repülőtestek, pénz stb.) az egymást nem támogató és ennél fogva határozottan alárendelt helyzetben lévő egyes államokkal szem- ben összpontosítani. Emellett még nem szabad elfelejteni azt sem, hogy a Kom- intern még mindig uralkodik Oroszország- ban és hogy ezen országban a modern államok ellen vívott harcban legutolsó segédforrása is teljes mértékben rendelkezésre áll.

Magyarország, Bajorország, Svájc, Hollandia, Ausztria, a német birodalom, Olaszország, később Anglia Kína, most Franciaország, holnap az Egyesült-Álla- mok, Japán és a többiek egymásután a Komintern propagandájának tárgyául szol- gáltak. Akcióját rendezen egy szövetség-

kapassák magukat és inkább egy-két jó-akaratu, buzdító megjegyzést kockáztattunk meg.

A híralatot ezzel tulajdonképpen a mi igen t. közönségünknek engedjük át, a melynek még augusztus 2-án (vasárnap) délelőtt fél 11 órakor a moziban megtartandó matiné lesz megtartandó matiné lesz alkalma bennünket meghallgatni.

És tényleg a közönség már a múlt hangversenyen hallatta kiváló szavait. — Egy melletten ülő fiatal hölgy elég hallhatóan jegyezte meg a mellette ülő barátnőjének, a mi nagy ambícióval dirigáló karmesterünkre: — „Be kár, hogy ez az Urszt még mindig agglégény, pedig öszül, sőt a karcsúsága sem kifogástalan már.” —

De térjünk reá magára a hangversenyünk szép és gazdag műsorára, melyben benne volt a két versenyszámunk: Lányi Ernő „Esti dala” — és Pogatschnigg „Dal a dalról” — Ezek előadásában határozottan hallottuk már a finom csiszolás nyomatit. Szépén, precízen mennek a rendkívül kényes és finom pianók, különösen az utóbbi darabnál már alig hagyunk kívánni valót hátra.

Hallottuk a Hísekegyet, Himnuszot és Szózatot, halottuk Urszt szerzeményét,

a dalárda jellegét, azután a többi dalárdaival Sopronban közösen éneklendő darabokat, úgy mint: „Reményhez” Csokány-Hoppe-től, „Buszmagyarok imádságát” Révlytől, „Népdalegyveleget” Lányitól és az olesz Ernáni operából a zenekarral együtt énekelte gyujtó hatású népdalt.

A dalárda különben nem fuarkorodott az énekléssel, mert gazdag műsorából pazarul adta a ráadásokat, amit hálsán vett a szép számu lelkes közönség.

Mi különben most az egyes hangok elosztásában jól állunk, más dalárda nélkül csaknem mindenütt fennáll a tenorista hiány, ezek tulajdonképp a dalárdák kényes primadonnái, ezek viszik a főszerepet.

Mi tehát e tekintetben elég szerencsések vagyunk, van elegendő tenoristánk, elég hajlekony, légy, lírikus hangnnyal, inkább a mély hangokból nem ártana egy kis többlet, mert a mély, bársnyos basszus tömötte, tartalmassa a dalárda előadását.

Ezuttal nem többlet, a mi igen tisztelt városi közönségünk kíváncsiságának teljes kielégítésére augusztus 2-án lesz bő alkalom, ahol reméljük minél számszóban találkozunk

Wabrosch.

Keresztényszocialista vasmunkás gyűlés városunkban.

A Keresztényszocialista Vas- és Fémmunkások Országos Szövetsége Salgótarjáni helyi csoportja vasárnap délután jól sikerült taggyűlést tartott, amelyen az országos központi képviselőtől Kovács Ferenc szövetségi elnök, csepeli vasesztergályos vett részt.

A taggyűlést Katona László a salgótarjáni helyi csoport elnöke nyitotta meg, üdvözölve s egyben buzdítva a megjelent keresztényszocialista vasmunkásokat a további szervezkedésre. Rámutatott arra, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben a szakszervezetekre nagy feladat hárul és éppen azért szükséges, hogy a még szervezetlen munkásságnak is szervezkednie kell, hogy a munkásság érdekét az illetékes helyeken kellő értelemmel meglegessen védelmezni. Katona csoportelnök megnyitotta után Kovács Ferenc vasesztergályos, a Keresztényszocialista Vas- és Fémmunkások Országos Szövetségének központi elnöke szólt fel. Kovács Ferenc szövetségi elnök elsősorban a központi valamint a csepeli keresztényszocialista vasasok üdvözlését tolmácsolta. Örömeinek adott kifejezést, hogy a salgótarjáni munkásság szakított a marxizmus ideológiával és a becsléses nemzeti és keresztény szervezetekbe tömörül. Majd a nehéz gazdasági helyzetről beszélt ami a munkásságnak nagy tömegeit a legborzalmasabb helyzetbe hozza. A nagy léleptetés a szanalás réme még most is nagy rettegésbe tartja az összmunkásságot. A keresztényszocialista vasas központi a maga részéről megtett minden intézkedést az illetékes fórumoknál, hogy a munkanélküliség ügyét végre valahára rendezze. A munkanélküliség a vasiparban is tombol. Rengeteg vasmunkás van munkanélkül. A feléles kormányzatnak kell ezen veszedelmes problémát meg-

oldani. Beszelt továbbá Kovács szövetségi elnök a munkabiztosítás különböző ágaírók. Követeli a szövetség a társadalmi intézmény gyökeres megváltoztatását a mai szocialis viszonyoknak megfelelően. Kovács Ferenc központi elnök beszéde végén komolyabb és intenzívebb szervezkedésre hívta fel a megjelent munkásokat. A megjelent vasmunkásság nagy ovációbn és ünneplésben részesítette a központi elnököt.

Ezután Haffner Béla kerületi keresztényszocialista titkár a szakszervezeti tevékenységről, az összetartás szükségességéről beszélt. Ma már a keresztényszocialista szervezkedés az egész salgótarjáni kerületben kezd térhódítani. A munkásságnak az a része amelyik a vörös szocializmusra irányuló lett irányítva kezd öntudatra ébredni. Mindig hangsúlyoztam, hogy a józanul gondolkodó munkásság egyszer csak észre fogja venni, hogy a szocializmus csak üres ígéretekkel és frázisokkal áll. A keresztényszocialista szakszervezetek komolyan foglalkoznak mindazon kérdésekkel amelyek a munkásságban érdeklik. Így a munkanélküliség kérdésében a keresztényszocialista szakszervezetek rendkívül országos kongresszusban a salgótarjáni kerület munkanélküliek nevében, akik számszerint 2822-en vannak erélyes szavakban követeltem a közmunkáknak a megindítását, hogy ezáltal ezt a nagy nyomort is némileg enyhítsük. A keresztényszocialista szakszervezetek örömmel üdvözlők az új tagjaikat akik Homokterenyre, Etes és Zagyváról léptek át a vörös szakszervezetekből a keresztényszocialistákhoz. Megvagyok arról győződve folytatta Haffner kerületi titkár, hogy eljön az az idő amikor szocializmus jörszallagján félvezetett

munkásság szakít azzal az irányzattal, amelyik csak ígérgetésekkel tudta elboldondítani őket. Mi testvéri szeretettel várjuk őket és harcolni fogunk együtt a szocialis igazságtalanság politikája ellen.

Tájékoztató

a Balassagyarmat 1925. szeptember hó 6-tól 10-ig az állami reálgimnáziumban, a polgári leányiskolában és a vásártéren az Országos Faluszövetségnek Nógrád és Hont vármegye közönségével, a vármegyei Gazdasági Egyesülettel és az Országos Stefánia Szövetséggel karöltve rendezendő mezőgazdasági, ipari, kulturális és egészségügyi kiállításáról. Fővédnök: vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Ö Főméltósága. Védnökök: Gróf Bethlen István m. kir. miniszterelnök, Scitovszky Béla pemzetgyűlési elnök, Bud János m. kir. pénzügyminiszter nemzetgyűlési képviselő, Mayer János m. kir. földmívelésügyi miniszter, gróf Mailáth I. Géza Nógrád és Hontvármegye Gazdasági Egyesület elnöke. Elnök: Dr. Sztranyavszky Sándor főispán. Társelnökök: Gróf Almásy Imre, dr. Baross József, Berzezy Jenő, dr. Biró Pál, Chorin Ferenc, gróf Degenfeld Miklós, Dráxler János, Ernst-Sándor, alsóceéri Farkas Géza, Hajdu István, Hanzély Gyula, Hönich Henrik, Herzfeld Frigyes, Huszár Tibor, báró Jeszenszky Sándor, Jeszenszky Kálmán, dr. Karafiáth Jenő, Kiss István, Kóhuth Adorján, Krudy Ferenc, Mayer Károly, báró Manneufel Henrik, Mikszáth Kálmán, gróf Pappenheim Sigfried, gróf Pejacsevich-Mikó Endre, Schandl Károly báró Tornyai Schosberger Rezső, báró Solyomossy Jenő, dr. Szabó Alajos, dr. Virava János. Igazgatók: Fayl Gyula, Gellen Aladár, Gróf Aurél, Kolozsváry János, Oláh Dező és Zboray Bertalan. Titkárak: Kainerstorfer Frigyes és Majtényi Gyula. A kiállítás szakszervezetainek elnökei közül megemlítjük Liptay Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgatót a gyár- ipari, Roth Flórián, kormányfőtanácsos, bányagazgatót a bányászati szakban.

A rendezőség kéri a vármegye minden polgárát és asszonyát, hogy az anyagi és erkölcsi tekintetben nagylelkesültségű kiállításunk sikerét részvételükkel és munkálkodásukkal segítsék elő. Mutassa be a kiállítás mindenki termelvényeinek legjavát, legszebb állatait és versenyezzen a bírálatbizottságok által odaítélendő arany, ezüst és bronz elismerő oklevelek elnyerésért.

Igyekezünk, hogy a megye gazdasági és szellemi életét jellemző minden tárgy bemutatására kerüljön s tanulságos és gyönyörködtető kiállításunkat mindenki tekintse meg. Résztvevők bejelentésüket augusztus 1-ig küldendők be a kiállítási titkársághoz Balassagyarmat, Vármegyei, Gazdasági Egyesület, mert az ezen idő után jelentkezők kétszeres helydíjat fizetnek. Bejelentési iva a rendező bizottság titkári hivatalánál kaphatók.

Akik a kiállításból anyagi hasznot, várnak, illetve a kiállított tárgyakat áruba bocsásítják, azok helydíjat fizetnek és pedig: a teremben elhelyezett tárgyak után

Haffner kerületi titkár beszéde után Horváth István a szerv. biz. elnöke, Václó Zsigmond tagtestverek szólltak fel, ezután Katona László csoportelnök a tárgyalást berekesztette.

négyszázötvenként 2 aranykoronát, szabad területen, vagy falon elhelyezett tárgyak után 1 aranykoronát, mely összeg a jelentkezés alkalmával előre lefizetendő.

A tárgyak beszállításának határideje szeptember 2—3, kisebb terjedelmű és romlandó árúk 4—5.

Ünneplegy megnyitás szeptember hó 6-án délelőtt 10 órakor vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Ö Főméltósága jelenlétében a főgimnázium udvarán. Belépő jegyek ára: Rendes jegy 10 ezer korona, gyermekjegy 5 ezer korona, csoportban megjelenő iskolás gyermekek személyenként 3 ezer koronát fizetnek.

Az eladó tárgyak után a kiállítók az eladási ár 2 százalékát, 100,000 koronán aluli összegek után pedig 5 százalékot fizetik a kiállítási pénztárba. Az egyes szakszervezetek kiállíthatók: 1. Mezőgazdasági és vetőmagnevelés: Nemesített és más vetőmagvak, kalászkok, tengericscsfélék, takarmányfélék, dohánylevelek, kendereműek, répa és más termelvények. 2. Allattenyésztés és teigazdaság: Tenyész és haszonállatok, állatok kepei, tejtermékek, baromfiak, házinyul stb. 3. Kertészet gyümölcsészet, borászat: Zöldség és gyümölcsfélék, cseresep és levágott virágok, vetőmagvak, konzervek, aszalványok, borok, párlatok, művelési és növényvédelmi eszközök, csemeték st. 4. Erdészet: Különbé fajok, azok feldolgozása, facsemeték, kártevők és az ellenük való védekezés, üzemtervek, erdőgazdaságok ismertetése stb. 5. Mezőgazdasági gépek, anyagok, eszközök, szesz és keményítő ipar stb. 6. Gyáripár: Különbéle gyárak és malmok készítményei és működésük ismertetése képekben stb. 7. Bányászat: Bányászati termékek és a bányák működésének, szocialis és egyéb berendezésének ismertetése modellekben, képekben is. 8. Kisipar és építkezés: Iparosok különféle készítményei, főleg magyaros, népies és hasznos tárgyak, Mesterek, segédek és tanonok munkái. Építkezési, tervek, anyagok és eszközök. 9. Művelődés, nép és képzőművészet és iskolaügy: Fónások, faragások stb. Festők, szobrászok művei, iparművészeti tárgyak, iskolás gyermekek rajzai és szőlődmunkái, iskolák természetrajzi és egyéb gyűjteményei stb. 10. Házipar és női kézimunka: Szövésrécék, rokokó működésben bemutatva, népies egyéb kézimunkák stb. Néprajzi babák, melyek az egyes vármegyei községek viseletit mutatják be. Az ehhez szükséges babákat a rendezőség díjtalanul bocsájta a községek rendelkezésére. 11. Szövetkezetek ismertetése képekben, könyvekben áruüzletük és vállalatuk bemutatása. 12. Kereskedelemgy és hitelügy: Kirakóverseny a kiállítással kapcsolatosan. Pénzügyintézetek működésének adatai stb. 13. Egészségügy

vetség, avagy misszió előrelöküldése előzte meg, amelynek titkos működését bevalani soha sem akarja.

Csodálatos véletlen az is, hogy a Komintern ügynökei, akik mint szovjet-ügynökök, avagy a szovjet vöröskereszt tagjai szerepelnek, oly óriási szabadsággal rendelkeznek, mint amilyen a civilizált államok ügynökeinek soha nem lehet, mert ezek az államok soha sem engednék meg maguknak azt, hogy a szomszéd állam alkotmányos fundamentumát semmisítsék meg.

Még mielőtt nem késő, fel kell ismerni ezeket a veszélyeket. Nem szabad újabb hibát elkövetni. Az államoknak egymásközött meg kell beszélni, hogy az eddig elkövetett hibákat hogyan tegyék jóvá. Mert a társadalmi rend nyugodt fenntartása mindnyájunknak közös érdeke. Amár ha a forradalmi akciók egyelőre nem is léptek fel több államban egyszerre, (ami meg fog történni, ha a kormányok nem készülnek fel közös harcra) mégis, a propaganda, továbbá a bolszeviki forradalom titkos előkészítő munkálatai már is mindenütt szakadatlanul megszűnés nélkül folynak. Itt is egyöntetű eljárás szükséges!

Hogy az egyes államok között meg-egyezés létesüljön, annak egy másik parancsoló oka is van és pedig az, hogy a

„Komintern” .rendesen nem abban az államban készíti elő akcióit, amelyben a legközelebbi támadás megindítását tervezi. Ezen taktika a harmadik internacionálnak kétfős előnyt nyújt: először meglepetészerűen hat, másodsor pedig megmérgezi a viszonyt az általa megtámadott és azon állam között, amelynek területén a „Komintern” a támadást előkészítette.

Tehát annak lehetőségét, hogy a „Komintern” az általa áldozatul kiválasztott állam határain kívül vessse meg stratégiai bázisát, az államok nemzetközi konferenciája révén meg kell semmisíteni.

Ezáltal elveszti a kommunista agitáció azt az éles karakterét, amely bizonyos mértékben, például a Bulgáriában lefolyó bolszeviki agitáció alkalmával nyilvánult meg. A III. Internationálban rejülő veszélyt nem lehet majd többé idegen érdekek miatt meghamisítani. Azaz ezt a kérdést nem lehet többé a nemzetek egymásközötti verengéséből és sűrűdésiből következő problémák által elhomályosítani, amelyekből kifolyólag a „Komintern”-nek eddig oly könnyű helyzete volt.

Attól a pillanattól kezdve, amióta az államok léte a III. Internationále által veszélyeztetve van, minden kormányának kötelessége minden idegen befolyást fél-

retéve közös működés alapját együttesen keresni és megtalálni.

Hogy a fenti okfejtés mennyire helytálló, annak legjobb bizonyítéka az, hogy a III. Internationále mennyire tart egy ellene irányítandó olyan nemzetközi mozgalomtól, amely az ellene indított harcot az ő saját és általa eddig teljesen ellentmondás nélkül uralt tere és alapra helyezi át. Már azon hír is, hogy a III. Internationále ellen egy Elleninternationále bír csak társadalmi alapon is szervezkedik, vagy gondot okoz a szovjetnek. Ha a III. Internationále mindig és mindenütt gonosz állhatatossággal arra törekszik, hogy az államokat egymástól elidegenítse, ezt azért teszi, mert ebben találja egyetlen lehetőségét annak, hogy felettük egy napon az uralmat gyakorolhassa.

A III. Internationále ellen alakult ezen nemzetközi egyesületnek, amely tisztelettel fordul Európára, az Egyesült-Államok és Japán kormányaihoz, majd minden államban van országos csoportja.

Ellenmondás nélkül állítja ezen szervezet azt, hogy az egész művelt világnak a „Komintern” üzelmeinek előrehaladásával állandóan nyugtalanabbá váló közvéleménye nevében beszél akkor, amidőn felkéri a kormányokat, hogy ezen előterjesztett kérényt behatóan mérlegeljék.

Tiszteletteljesen és állhatatosan kéri a kormányokat, hogy a III. Internationále felforgató törekvéseinek és propagandájának közös erővel való megakadályozására sürgősen alakítsák meg az államok szövetségét.

Amidőn a népek sorsáért felelős államférfiak a cselekvésre az Elleninternationále föl hívja, — ezen kérdésnek okadatolásra nem hozhat fel meggyőzőbb érvt, mint Lenin következő kijelentését: „Elveszünk, ha a forradalom a legközelebbi időkben nem terjed ki a többi országokra is.”

Lenin ezen szavai a modern államok és a III. Internationále között késhgyig menő harcot jelentik.

A III. Internationále ellen alakult nemzetközi egyesülés nevében az állandó iroda.

Az egyes nemzeti csoportok. Németország, Anglia, Ausztria, Belgium, Bulgária, Dánia, Finnország, Franciaország, Egyesült-Államok, Magyarország, Görögország, Olaszország, Norvégia, Hollandia, Lengyelország, Svédország, Svájc, Csehszlovákia, S. H. S.

(Vége.)

anya és csecsemővédelem: Képek, eszközök, anyagok. Népjóváti intézmények képei és adatai. 14. Egyházművészet és régészet: A megye, a város, községek és templomok, családok multijára vonatkozó emléktárgyak, zászlók, okmányok, könyvek, képek, kéziratok, butorok stb. Elhalt és élő kiválóságok emléktárgyai, művei. Egyházművészeti tárgyak, hímzett misionáriák, festmények stb. 15. Testnevelés, cserkész, turisztika: Sportegyesületek, cserkészek működését feltüntető képek, továbbá turisztika és sporteszközök, érmék stb. 16. Vadászat és halászat: Élő és kitömött állatok. Fegyverek, különféle eszközök, hálók stb. Trófeák. 17. Méhészet és selyemtenyésztés: Kasok, kaptaók, keretek, eszközök, anyagok, méz és különféle készítmények, a méh ellenségei és eledeljei. Selyemgubók, fonalak stb. 18. Falufelújítás és mezőgazdasági munkásságok: Falurendezési tervrajzok, magyarországi község-ház, iskola, templom stb. tervei, hősök emlékének és más emlékeknek, középületeknek fényképei, rajzai. Tűzoltóeszközök, utépítés stb. Mezőgazdasági munkások háza, telepei, jóléti intézményei stb.

Hírek és különfelek.

Halálozás. Mikovinyi Jenő nemzetgyűlési képviselő, a hatvani választókerület egypárti képviselője július 21-én délután 2 órakor hosszas betegkedés után elhunyt. Hosszu időn át volt a salgótarjáni járásbírósg vezetője és a kommun után városunk képviselője volt egy cikluson át. Városunkból sokan keresték föl ügyes-bajos dolgaikban Mikovinyi Jenőt, aki kedvességével mindig bizalmat kellett. Mikovinyi a nemzetgyűlés és az egypárti értékes tagja volt, aki mint a mentelmi bizottság előadója és a mandátumbíró bizottság tagja, töltött be nagy és fontos munkát. Erdemes munkásságát az ellenzék is megértő elismeréssel honorálta. Az egypárti saját halottjának tekinti korán elhunyt kiváló tagját, akinek temetésére csütörtökön délután 4 órakor testületileg vonult ki a Kerepesi temetőbe. A gyászszertartást Nagy János egyri kananok, nemzetgyűlési képviselő, a gyászbeszédet pedig Rubinek István nemzetgyűlési képviselő, az egypárti tagjai tartották.

Nógrád vármegyei Nemzeti Intézet közgyűlése. Hazánk e legregibb kulturális egyesülete f. évi július 17-én tartotta évi rendes közgyűlését. Az ülésen Hanzely Gyula gazdasági főtanácsos elnökölt. A tárgysorozatot dr. Vissayovszky Rezsó kir. tanfelügyelő, helyettes ügyvezető alelnök ismertette. A terjedelmes évi jelentés beszámoló az elért eredményekről s végül javaslatot tesz 3 kiváló tanító jutalmazására nézve. Fejenként 750 ezer kor. jutalomban részesültek a következők tanítók: 1.) Trunkó Lajos nemtibánya Horthy telepi bányatárs. elemi isk. ig. tanító, 2.) Holicsné Kluka Ilona salgótarjáni állami elemi iskolai tanító, 3.) Nemes Győző szécsényi ág. hitv. ev. elemi iskolai ig. tanító. A számadás és a költségvetés elfogadása után az intézet örömmel üdvözi a helybeli ág. h. ev. egyház azon elhatározását, hogy a töt istentiszteletek számát csökkentette. Az intézet 10 drb. énekes könyv beszerzésére 500 ezer koronát utalt ki, Kardos Gyula ág. h. ev. alesperes egyháza nevében hálás köszönetet mond a támogatásért. Kacsokovics Jenő ny. kuriai bíró az ügyvezető alelnöki tisztségéről lemondván, új ügyvezető alelnökké dr. Vissayovszky Rezsó kir. tanfelügyelő választotta meg. Horthy János belügyi számvonosság főtanácsos a vármegyei számvonosság főnöke lemondott pénztári tisztségéről s helyébe Takács Gyula belügyi számvizsgáló választotta meg. A közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet mondott a lemondott tisztviselőnek. Az elszakított területen levő pénzbeli vagyon megemlékezés érdekében az igazgató választmány a kellő lépéseket megtette. A jövő évi hozzájárulásokat a tagok részére a közgyűlés év 30 ezer koronában állapította meg. Végül elhatározta, hogy vármegyei Általános Tanító Egyesületnek folyó évi szeptember hó 17-én Salgótarjában tartandó közgyűlésen magát képviselteti, a megjutalmazott tanítókat dr. Paczoly Zoltán vármegyei tiszti főügyész, intézeti főtitkár üdvözi. — A küldöttséghez Jenessy Kálmán pápai prélat és Kardos Gyula alesperes csatlakoznak.

Adóügyi rovat.

Az általános kereseti adókiadás a salgótarjáni járás területén befejezést nyert és a vonatkozó fizetési meghagyások már kézbesítve vannak. Ezen kiadás ellen a fizetési meghagyás kézhezvételét követő 5 nap alatt lehet felelődni. A bélyegmentes felelőzést a m. kir. adóhivatalnál kell benyújtani.

Az 1925. évi jövedelemvagonadó kiadása folyamatban van, az előreláthatólag még július hó végéig befejezést fog nyerni.

A m. kir. pénzügyminiszter 30 évi adómentességet biztosít az újonnan emelt épület után, ha az olyan területen épült, ahol előbb épület nem volt; a toldalek-épületek után a lakás céljára nem szolgált vagy használhatatlan állapotban volt és teljesen lerontott épület helyén újonnan emelt, vagy átalakított épület után.

15 évi adómentesség illeti meg a teljesen lebontott épület helyére újonnan emelt épületnek azon részét, amely a lebontott épület területének felel meg.

Az adómentesség kiterjed a házadóra, a kincstári házhazszonrészre és a községi pótdadóra. Azonban csak azokat az épületeket vagy épületrészeket illeti meg az adómentesség, melynek 1925. január hó elseje után legkésőbb 1927. évi december hó 31-ig lakható, illetve használható állapotba helyeztetnek.

Adómerséklés illeti meg azokat a háztulajdonosokat, akik házukat az 1925. év folyamán kizárólag a saját költségükön tartoztatják. Az adómerséklés a tartozási költségek nagyságához igazodik. Nincsen helye adómerséklésnek, ha a tartozási költség az 1925. évre kivettelt házadó alapjául szolgált bérjövdelem, vagy haszonérték 20%-át nem érte el. A házbirtokosok az adómerséklésben olyan módon részesülhetnek, hogy a tartozási költségek bizonyos része meghatározott időn át a házadó alapjából levonandó. Az adómerséklés a kincstári házhazszonrészre nem terjed ki.

A házbirtokos köteles legalább 15 nappal a tartozás megkezdése előtt a községi előjárásnál írásbelileg bejelenteni a szükséges adatokat. A tartozási munkálatok befejezését 15 napon belül ugyanott írásbelileg szintén be kell jelenteni a tartozási költségek feltüntetése mellett.

A bejelentés maga illetékmentes, a költségekről betértesztendő számlák és nyugták azonban illetékkötelesek.

Az adómerséklést célzó hamis bejelentés adócsalásnak minősítendő és szabadságvesztéssel és pénzbüntetéssel büntetendő.

Borsóvitcz József nyugalmazott bányafelügyelő 81 éves korában jul. 20-án meghalt. Temetése jul. 22-én d. u. volt nagy részvét mellett.

Tóth János bányaaltsz. l. hó 24-én hosszas betegség után meghalt. Temetése 26-án, vasárnap d. u. 3 órakor lesz a bányatársulati kórházban.

Nagyváros Salgótarjában. A folyó évi július hó 20-án megtartott országos állatvásár sokatlanul nagy forgalmu volt. Hivatalos helyen nyert értékesítésük szerint ily nagy állatvásár március óta nem volt. Szarvasmarha (borjú) felhajtott: 795 drb., eladott: 146 drb.; ló (csikó, szamar, öszvér) felhajtott: 234 drb., eladott: 165 drb.; juh (kecske, bárány) felhajtott: 550 drb., eladott: 322 drb.; sertés (malac) felhajtott: 208 drb., eladott: 157 drb.; összesen felhajtott: 1796 drb., eladott: 790 drb. A vásár egész nap tartott, a marhalevek átírása délután 6 órán tu tartott. Ellátogatunk a piacra is, amelynek árait alább közöljük: Alma kg. 4-10, barack kg. 6-10, zöldbab kg. 1500-2, szárazbab kg. 4-6, borsó kg. 5-6, burgonya kg. 1500-2, kórté kg. 6-8, káposzta kg. 5-6, kelkáposzta kg. 4-5, zöldségcsomó cs. 1, fokhagyma koszorú 14-16, karalábé drb. 500-1, saláta drb. 1, retek drb. 4-5 száz, szilva kg. 4-5, tök drb. 1, ugorka kg. 3500-4, paprika drb. 1, paradicsom kg. 7-8, zöldségféle cs. 1500-2 ezer korona. Tejfélék: tej l. 4-5, tejföl l. 18-20 vaj drb. 10-12, turó drb. 1-2, sajt kg. 23-29, tojás drb. 1-2 ezer korona. Baromfi: liba drb. 38-45, kacsa drb. 30-40 tyúk dr. 25-35, csirke párja 25-28 ezer korona.

Cserkész kirándulás. Az acélgyári cserkészcsapat 35 tagja Röder Alfréd parancsnok és Upponyi József r. k. hittanár vezetésével f. hó 18-án éjjel, 8 napi kirándulásra Bécsbe utazott.

Városi hírek. A városi képviselőtestület f. hó 23-iki ülésén „nagy” esemény számba ment, hogy a képviselőtestület OMKE és szociáldemokrata tagjai feladatként passzívításukat s megjelentek a rendkívüli közgyűlésen. A gyűlésnek tulajdonképp csak két tárgya volt. Az első a Tarján patak szabályozása és betonozása, a második a városi mozgó megépítése. A tanács javaslata szerint a Tarján patak új medre az uszoda melletti vasúti hídtól a karancsaljai uton felé hidig bent falakat kapna, a Salgópaták betorkolása a zagyvai rakodónál befodás alá kerülne, míg az Uri uccát kiszélesítenék és fásítanák. Hosszabb vita után a közgyűlés úgy döntött, hogy a betonozást az Ipartestületi eszközölteti, az Uri ucca szélesítését szolgalmat meg a meghallgatandó szakértők véleményétől és a fölveendő külföldi kölcsön nagyságától. Az ezirányú öszmunkák 3 és fél-milliárdot igényelnek, amelyből csak a népjóváti minisztérium 1 milliárdos kölcsöne áll rendelkezésre. A városi mozgó építése, amelynek földszintjét arkádszerű bazárként foglalják el elvben elhatározott, azonban szakértők előzetes meghallgatásával és csak az esetben, ha a külföldi kölcsönből a lakásinség enyhítését célzó építkezések után megfelelő összeg marad. Es az helyes is, mert a szociális kérdéseknek kell elsősorban dominálni, amelyek közül most legfontosabb a munkanélküliség és lakásinség.

A földbirtokreform végrehajtása.

A napokban érkezett meg a polgármesteri hivatalhoz az Országos Földbirtok Rendező Bizóság ítélete. Eszerint igénybevételek a Kretsch félé birtokból 2 kat. hold 1200 □-öl terület, valamint a szükséghez mérten határozatlan mennyiségű további terület. A Jankovich féléből 600 □-öl, Luby birtokból a későbbi tárgyalásoktól függőleg a szükséghez mérten egyelőre bizonytalan nagyságu terület a hadirokkantak és hadiözvegyek részére, a Rima Acélgyáratól 900 □ öl s a Szilárdy birtokból 13 kat. hold. 600 □ öl terület.

Az igen terjedelmes ítélet szerint, amely részletesen lesz meghirdetve és a városnál közzémleré téve, általánoságnál 200-400 □ öles területek kerülnek felosztás alá. A Szilárdy félé területből azon részre nézve, amely a katolikus templom háta mögött terül el, kimondotta a bíróság, hogy 200 □ öles parcellákban osztandó fel az igénylők részére, s hogy a templom melletti területen támfalal és földhányással építendő új költősegit birtokarány szerint az igénylők viselik, a terület azonban díjmentesen

bocsátandó rendelkezésre. Nem adott hejtet O. F. B. a kishazsonbér területek megváltására nézve.

A váltásig egyelőre meghatározva nincsen s lehetőleg egyszerűség után állapítandó meg és 5 év alatt fizetendő a megváltást szenvedének. A területek birtokbavétele már a folyó gazdasági év befejeztével történhetik meg s a felosztás és tárgyalási költségk címén 10, illetve házhelyenkint 25 kg. buza árának egyenértéke lesz alapul véve. A még függő kérdések és egyezkedések elintézésére az O. F. B. a városi tanácsot utasította, a bírói kérdések elintézését pedig továbbra is Jákó kir. táblai bíró fogja végezni. Az O. F. B. már intézkedett is, hogy a megváltandó területek teleknyelvekben az igénybevételek feljegyzetessék.

Most tehát az érdeklét igénylőkön a sor, hogy a megváltási ár felett tárgyaljanak s komolyan fogljanak hozzá a régóta igényelt otthonaik megépítéséhez, ami az általános gazdasági pangás folytán előreláthatólag sok nehézséget jelent a számukra.

Az összes

praktikus háziasszonyknak a valódi **Franch**-hoz való hajlandósága abban leli magyarázatát, hogy a valódi „Franch” a **védaralóval** mint **védjegy** a legjobb, legizetesebb és a leg-tartalmasabb kávépótlék!

Értesítés. A salgótarjáni m. kir. bányakapitányság közhírré teszi, hogy f. év július hó 27-től kezdődőleg hivatalos óráit reggel 8 órától délután 2 óráig tartja.

SPORT.

Az SBTC pályaváratási ünnepe holnap vasárnap, a már ismertetett program mellett lesz megtartva. A ünnepeleje avatásra lekötött BEAC kompletcsapattal szombaton este érkezik városunkba. Bővebbet a nagyszabású ünnepelelről falragasz-utján közölt a Club vezetősége.

SBTC—Szolnoki MÁV 1:0 (0:0) Mult vasárnap délután, új pályán, szép számú közönség előtt vett magának revanchot bányacsapatunk Középmagyarországi szolnoki alsótag bajnokától, a szolnoki MÁV S. E. csapatától. Mindkét fél támadó és védő sorai szelvésebbes iramot diktáltak egymásnak, melyből Szolnoknak sikerült először a tarjániak kapuja elé felvonulni. Weisz, a Szemző helyét betöltő új kapus az éles lövést azonban szépen tem s labdáját a jobbszelen álló Szabó II-nak adja. Szabó ügyes, lapos passzai segítik elő azt, hogy Tarján szinte pillanatok alatt az ellenfél kapuja előtt terem, ahol Menich lövése a kapu fölé repül. Majd Szolnok jón ismét frontba, de a tarjáni védelem éberesen minden támadásukat megtöri. Magyar centerhall felszabadítja ismét támadásba veti Tarján, melynek eredménye szűli az első Szolnok elleni kornelt. A szolnokiak kitűnő balbektje itt felszabadít s most hosszabb ideig ők a mezőny urai. Korn Pistának sikerült a balszelen lefutni, melynek villámgyorsasága mintha a szolnokiakat zavarba hozná, szinte kapkodnak s ezt az alkalmat kihasználó, Szabó II. a balösszekötő Hegyinek adja be labdáját, ki azt elég szerencsétlenül, jobblábbal a kapu mellé helyezi; ezt ide-oda hullámzó játék követi, melyből még Menich rossz és Hegyi gyöngye lövést, valamint Korn lefutásait kell megemlétenünk. Szemző, ki ezuttal a center szerepét töltötte be, sokatlan posztján nem felelt meg a hozzáfűzött várokozásnak, mivel partnereinek még sokatlan volt a nagy rüssel s még nagyobb gyorsasággal kezdett akciói. Felidő 0:0. Kapucseré után ellenfélük gyöngyét kihasználva állandóan szorongatják s Korn szép, csavart kornel rugását Szemző ügyesen a szolnoki hálóba fejei. A tarjániakról még csak annyit, hogy a trener munkája mindjobban kezd jatekukban mutatkozni.

Nouveau.

Nyiltter.*

Kovács István „Tátrakert” és borozó tulajdonosa kijelentem, hogy üzleti-tem Losonczy Zoltánné urasszony vezetésére bízam. Az ő általa igénybevevett hitelekért kizárólagos felelősséget őt terhel, érte semmiféle felelősséget nem vállalkozom.

Kovács István
Salgótarján.

*E rovatban költőittekért nem vállal felelősséget a Szerk.

2755/1925 szám.

Hirdetmény

Közhírré teszem, hogy Salgótarján r. t. város a részére kilátásba helyezett külföldi kölcsönből részesíteni óhajtja az építkezni szándékozó helybeli és nem helybeli igénylőket.

Felhívom azokat, akik az említett kölcsön igénybevétele mellett építkezni kívánnak, 1925. évi augusztus hó 10-ig naponként d. e. 10—12 óra között a városi mérnöki hivatalban személyesen jelentkezzenek.

Tájékoztató közlöm, hogy a jelentkezőknek módjukban van a rendelkezésre álló terv mintákból választani esetleg saját terveiket bemutatni.

A város a kölcsönt ugyanolyan költséggel fogja az építkezők részére átengedni, mint amennyibe az a városnak kerül.

A fennálló törvényes rendelkezések értelmében a felépítendő házak 30 évig minden adótól mentesek.

Amennyiben az igénylő az építkezést a város telkén óhajtja foganatosítani, legalább ezen telek és a járda árát köteles előre kifizetni. Amennyiben pedig nem a város telkén épít, köteles tehermentes telektulajdoni igazolni, esetleg a telket a város nevére átírni. Az építendő ingatlan megfelelő biztosíték hiányában a város tulajdonát képezi. Az építkezést a város annak olcsóbbá tétele céljából egyseges kiírás útján óhajtja keresztül vinni.

A városi telek ára □ ölenként kb. 2—4 aranykorona.

Hangsúlyozom, hogy a külföldi kölcsön összege és folyósításának ideje a pénzügyminiszter ur részéről még megállapítva nem lett és épen ezért ezen hirdetményből kifolyólag a város ezidőszereint semmiféle felelősséget nem vállal.

A végleges szerződés a város és az érdekeltek között csak az építő vállalkozói ajánlatok beérkezése után fog megkötettni.

Salgótarján, 1925. július 23-án.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

Kommuniké.

A mezőgazdasági haszonbérletekről szóló 3000/1925. M. E. sz. rendelet ismertetése.

A ministerium legújabb kiadott rendelkezései értelmében mindazok a haszonbérlet, akik 50 kat. holdat meg nem haladó mezőgazdasági ingatlan birtok haszonbérben és vagy földművesek, vagy oly egyének, akiknek földhözjuttatását az 1920. XXXVI. t. c. illetőleg az 1924 évi VII. t. c. célozza, az 1925 évi január első napja előtt lejárt még ki nem fizetett, valamint 1925. évi január hó 1 napja és jelen rendelet életbelépése közötti időben lejárt akár kifizetett, akár kinem fizetett, ugyszintén a haszonbérlet még hátralevő tartana alatt lejártó terményhaszonbér pénzbeli egyenértéke fejében további rendelkezésig métermázsánként:

buzáért	25 aranykoronánál
roszért	22
takarmányárpa	16 1/2
sörárpaért	23
zabért	21
tengeriért	15 1/2

többet nem kötelesek kifizetni.

E rendelkezések csak azon haszonbérletekre nézve nyerne alkalmazást, melyek a rendelet életbelépése előtt létrejött haszonbéri jogviszonyon alapulnak, ez utóbbi esetben sem nyerne alkalmazást akkor, ha a felek a jelen rendelet életbelépése után a bérfizetés módjait illetőleg másképp állapodnak meg. Kivételt képez a fenti kiszámítást magába foglaló rendelkezés alól az a haszonbérbeadó, akinek összes földbirtoka az 50 kat. holdat nem haladja meg.

Az aranykorona átszámítása a pénzügyminiszter által az aranyvámok tekintetében a tényleges fizetés idejére megállapított érték szerint történik.

A rendelet alkalmazást nyer akár szerződés, vagy egyezség, akár árverésen bírói, vagy más határozaton alapul is a haszonbérleti jogviszony, vagy a haszonbér (évi járadék) továbbá alkalmazást nyer az 1920. XXXVI. t. c. alapján a közös legelő céljára juttatott területek után fizetendő haszonbérre nézve is, tekintet nélkül az illető legelőterület nagyságára.

A vagyonváltság földek haszonbérlet a rendelet nem érinti. A rendelet az átszámítás szempontjából figyelembe veszi az alhaszonbérleteket is. A fentebb megjelölt haszonbérlet, amennyiben mezőgazdasági művelés alatt levő területekről és nem kertgazdaságról van szó a terményhaszonbérnek a haszonbérlet még hátralevő egész tartamára szól, a haszonbérlet terület átlagos hozadékának megfelelő jobb bírói megállapítását kérhetik akkor, ha a haszonbér a fent meghatározott árak alapján való értékelés után kat. holdanként 50 aranykorona értéket meghaladja. Azonban ez a rendelkezés, mely a rendelet 4. §-ában foglaltatik, csakis azokra a haszonbérrekre nyer alkalmazást, amelyek a rendelet életbelépése előtt állapították meg. Az O. F. B. által megállapított haszonbérlet megváltoztatása miatt ezután is az O. F. B.-hoz kell fordulni az érdekelteknek a földbirtokreform törvények ismert rendelkezései szerint, vagy is ez esetekben az említett 4. § t nem kell alkalmazni.

Intelligens,

jó családból egy jó megjelenésű tanulót borfiúnak felveszek. —

Nagy József

Pannónia szálloda tulajdonosa Salgótarján. —

Hirdessünk: A

MUNKA

politikai hetilapban !!

Salgótarján és Videke Hitelszövetkezet
mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Folyósít

hosszabb lejáratu mezőgazdasági és ipari kölcsönöket előnyös feltételekkel. — Takarékbetéteket elfogad magas kamatozásokkal. —

Salgótarján

Főtér 439 szám

AUTOMOBIL és PNEUMATIK R.-T.

Budapest, VI. Jókai-tér 5. Sürgőnycim: UTOVAJDA.

AUTO-, MOTOR-, KERÉKPÁR

alkatrészek, felszerelések

Tel. 38—36, PNEUMATIK. Tel. 175—98.

Bort csak kristályvizzel igyunk !

Szíves tudomására hozom, hogy fáradságot és áldozatot nem kímélve a Szent Lukács fürdői

KRISTÁLYVIZ

Iserakatát megszerestem

Egészségi szempontból nélkülözhetetlen, szénsavval telített ásványvíz. — Tekintve, hogy nálunk az ivóvíz kevésbé élvezhető, ezen ásványvíz olcsósága mellett állandó ivó- és borvíznek használható. Kapható minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben fél, egy, egy és fél, két lit. üvegekben.

Tisztelettel Kovács Géza
fűszer- és csemege kereskedő.

Egészségét óvja, ha Kristályvizet iszik!

Nyomatott „A Munka” könyvnyomdában Salgótarján. — Tulajd: Végő Kálmán.

Egy magánálló üzlethelyiség pincével együtt kiadó. Karancsaljai u. 495. sz. 2

Három pár erüstpajzsú pávagalamb eladó Györy gépésznel Kisterenyén, Erzsébet telep. 2.

Bangó Magántanfolyam

Budapest, IX. Ráday ucca 14 szám.
Előkészít magánvizsgákra, érettségire vidékieket is.

Nyomatványok,
isz és könyvkötészeti munkák gyors kivitelben

a „Munka”
könyvnyomdában
készülnek.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

A világ legjobb cipőkremje.

Székely Jakab

börkereskedés és cipőfelsőréz kereskedése.

Salgótarján Telefon 47 Erzsébet-tér

Allandó raktár külföldi különlegességekben

Allandó raktár kül- és belföldi finom bőrökben és cipészkelek, valamint vegyi árukban. — Cipőfelsőrézek külföldi divatlap után a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árban készülnek.

1-11

ZSOLDOS

magántanfolyam

Budapest, VII. Dohány ucca 84 szám. —
Telefon: J. 124—47.

A legjobb sikerrel készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire vidékieket is;

Részletfizetési kedvezmény.
Teljes anyagi felelősség.

Angol

szabásu, kitűnő szövetből, igen olcsón készit elegáns öltönyöket a mi szabónk

Lőrincze István

urizabó, ki szabóságát a Fő uccáról a

Karancsaljai- és Főgimnáziumi-ucca sarkára helyezte át.

Kedveső fizetési feltételek!

Huszonöt év óta olcsóságáról közismert cégem árai feltűnően kellenek

Női vaszoncipő 155 ezer

Felér gyermekcipő 110 ezer

Tennisz-torna-házicipő

155 ezer

Tenniszcipő 155 ezer

Bőrcipő 100 ezer

19—20, 25—30, 27—30, 31—35, 36—40 méretű

Házicipők mindenféle kivitelben és színben 90 ezer korona. Fehér fűző tenniszdrag 125 ezer kor a SCHAFFER cégénél. Budapest I. Dohányterei tér 4 szám. — Telefon József 129—96 Vidékre utavéttel.